

Predikan första söndagen i fastan 2023

Tema: Prövningens stund

Texter:

**Första Mosebok 3:1-13, Hebréerbrevet 5:7-10, Markus 1:12-13
samt Psaltaren 31:2-6**

Låt mig börja med något som hände för snart 10 år sedan, nämligen sommaren 2013 då vår familj gjorde en långresa från Lund till Ålesund högt upp i Norge. Vi hade ont om tid, för vi hade konfirmation i familjen samma helg, så vi åkte nästan nonstop, och turades om att köra och sova i bilen. På vägen hem, hade vi däremot gott om tid, och stannade till i Göteborg, och jag botaniserade runt i Lundby församling som jag då hade sökt en tjänst i (och längre fram på hösten 2013 tackade ja till).

Det var då under det här botaniserandet som jag för första gången, såg och läste meningen som under de 4 år jag var kyrkoherde i Göteborg följde mig varthän jag gick.

Meningen fanns överallt i församlingen, på anslagstavlor, i sinnen, i gemenskap och i drömmar, på hemsidor och twitter och facebookinlägg. Så här lyder meningen: Till Lundby församling skall du få komma som den du är. Svenska kyrkan vill vara en mötesplats för många, för i mötet med andra förändras vi. Gud blir större och våra liv blir rikare. Tillsammans är vi mycket mer!

Gäller detta också mig? Den frågan ställer vi oss då och då när vi hör om något fint eller bra. Och jag ställde den verkligen då sommaren 2013 och fick från Första söndagen i Advent samma år ingå i den gemenskap som vill att det ska vara så – att hen som kommer skall få komma som hen är – och det är ett varmt och förpliktigande löfte: Att det finns en plats där du och jag får vara oss själva,

möta många, och förändras, eller som vi säger tusentals gånger om året, nämligen när varje barn blir döpt: ”växa till och mogna”, och ingå i det där som är så stort att det inte kallas ”det största” utan det som ”är större”!

I Sydafrika finns det ett samlingsord för detta, ett livsbegrepp som håller ihop tillvaron, det nära och det som kommer, det som varit och framtiden, naturen och samhället, dag som natt, människor och djur. Begreppet är *ubuntu*, och betyder att alla hör samman. Att vi lever i ett ömsesidigt beroende. ALLA hör samman. Vi lever i ett ömsesidigt beroende.

Men det finns sådant som hotar ubuntu. Sådant som splittrar helheten och gör att verkligheten går sönder, tilltron faller till marken, glädjen tynar och hoppet blir kantstött. Kriget – som Rysslands mot Ukraina, jordbävningar, förtrycket mot flickor och kvinnor i Afghanistan, sjukdom, orättvisor, svält, exploatering av människor och natur, trivialisering, förtyliganden, okunnighetens ideologi, rasism, orättfärdig nationalism, sexism och olika former av totalitära system, och när det inkrökta egot skymmer det inre självet liv där Gud bor i varje människa.

Allt detta som nu uppräknats är sådant som hotar helheten, hotar den livsbekräftande hållningen att alla och allt hör samman, och det medvetande som innerst inne känner och vet, att allt är buret i ett ömsesidigt beroende.

Insatt i biblisk och så kallat klassisk kristen eskatologisk terminologi, om än en gång klassificerad som heretisk, **skulle jag vilja påstå att ubuntu är ett föregripande av tron att en gång ska alla och allt bli ett i Gud.** Alltså den tro som återspeglas i apokatastasisläran.

Vi sjunger och ber och läser Bibeltexter som hör till Andra söndagen i fastan. Och två av dem vill jag mer konkret anknyta till nu.

Först den sammanfattande texten från Hebréerbrevets femte kapitel. Om den texten vill jag säga följande: Trots dess ordval är det kärleksrelationen och gemenskapen mellan Jesus och tillvarons ursprung och mål, Gud, som är budskapet. Att *en* i världshistorien, från morgon till kväll, i hela sitt liv, ja redan innan allt annat fanns till, alltid har varit i gemenskap med Gud, och för alla och allt, har älskat allt och alla hem till Gud, igen.

Den andra texten jag vill anknyta till kan också ses som en sammanfattande text. Det är evangelisten Markus som i inledningen till sin berättelse om Jesus Kristus skriver: ”Anden drev Jesus ut i öknen, och han var i öknen fyrtio dagar och sattes på prov av Satan. Han levde bland de vilda djuren, och änglarna betjänade honom.”

Kommer ni ihåg vilket verb vi brukar använda när vi ska beskriva vad de vilda djuren kan göra med människor och djur – ja, visst, vi säger att de *river* oss. De splittrar och förstör. Uttrycket ”de vilda djuren” är alltså en symbol för allt sådant som river sönder helheten, som gör att verkligheten går sönder: Krig, naturkatastrofer, sjukdom, orättvisor, svält, exploatering av människor och natur, trivialisering, förtygligheten, okunnighetens ideologi, rasism, orättfärdig nationalism, sexism och olika former av totalitära system, tristess, och när det inkrökta egot skymmer det inre självet liv där Gud bor i varje människa, i dig och mig.

Och när vi hör vad Markus skrev, frågar vi ju oss: Hade plötsligt dessa vilda splittrande djur blivit snälla och tama? Var det därför Jesus kunde vara mitt ibland dem i 40 dagar? För de var inte vilda längre, eller? ”De vilda djuren” –

det är nyckeln till den här evangelietexten, som inte i första hand alls är en beskrivning av något som hände under ”40 dagar”, en sifferkombination som vi ju känner igen från så mycket annat. Den här korta texten sammanfattar i stället hela Jesu liv. Dag efter dag, vecka efter vecka, i tre års tid, kämpade Jesus för Guds rike, genom att ge människor Guds nära närvaro i form av rättfärdig fred, trygghet, hälsa, rättvisa, bröd och fisk, upprättelse och fördjupning, överskridande förhållningssätt, öppenhet för Guds ande och en mystik i vardagen.

Jesus levde bland de vilda djuren, som står för allt som splittrade – men vek inte av. Även om han både ropade högt och fällde tårar och bad intensivt, så fegade Jesus Kristus inte ur, och gör det inte heller nu, i ditt liv, så kom som du är, och föränglas, alltså förändras, till ett ubuntu-liv!